

**Звіт за результатами проведеного моніторингу
офіційних представництв обласних рад
в мережі інтернет**

*(інформаційна відкритість
інтернет представництв обласних рад)*

Видання здійснене за підтримки Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

Погляди, викладені тут, належать авторам цієї роботи і не можуть ні за яких обставин вважатися такими, що виражають офіційну точку зору Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

Ця інформація та розробки є вільними для копіювання, перевидання та поширення по всій території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача та якщо при таких копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора і суб'єкта майнового права на цю інформацію та розробки.

Звіт за результатами проведеного моніторингу офіційних представництв обласних рад в мережі інтернет / Ін-т громадян. сусп.-ва; упоряд.: С. М. Корчинський. - К., 2009. – 44 с.

Видання містить, насамперед, результати моніторингу рівня інформаційної відкритості сайтів обласних рад та оцінку їх наповненості. Також надано рекомендації щодо покращення сайтів обласних рад. Видання буде корисним керівникам органів місцевого самоврядування, експертам з питань інформаційної політики, активістам громадських організацій.

РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО.

МЕТОДИКА МОНІТОРИНГУ ІНТЕРНЕТ-САЙТІВ ОБЛАСНИХ РАД

Мета моніторингу: оцінити ступінь інформаційної відкритості та наповненості офіційних сайтів обласних рад (ОР).

Основні цілі моніторингу:

1. Отримання та опрацювання інформації щодо дотримання рекомендацій, визначених Постановою КМУ № 3 від 4 січня 2002 р.
2. Визначення рівня доступності інформації про склад та роботу ОР для користувачів.
3. Визначення рівня доступності рішень ОР, зручність у користуванні офіційним веб-ресурсом органу місцевого самоврядування.
4. Підвищення рівня відкритості та прозорості в діяльності ОР.
5. Визначення загального рівня прозорості та відкритості в діяльності ОР.
6. Максимальне поширення отриманої інформації.

Методика моніторингу

Моніторинг здійснюється шляхом:

- оцінки ступеня відповідності наявних сайтів ОР рекомендаціям Постанови КМУ № 3 від 4 січня 2002 р. *«Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади»*;
- оцінки зручності в користуванні сайтом, повноти розміщеної інформації, функціонування опцій тощо.

Об'єкти моніторингу: 24 сайти обласних рад.

1. Наявність на сайтах обов'язкової загальної інформації

На сайті ОР бажано розмістити таку обов'язкову загальну інформацію:

1. Офіційну назву, місце розташування, адресу для листування та телефон, адресу електронної пошти (зворотний зв'язок).
2. Особисті дані (автобіографія) голови та заступників голови.
3. Список депутатів, їх автобіографії, адреси приймалень, розклад прийомів, адреси для листування.
4. Назви та склад постійних і тимчасових комісій.
5. Назви та склад депутатських груп та фракцій.
6. Склад президії (колегії), адресу для листування та телефони.
7. Структуру та склад виконавчого апарату (секретаріату) ради, адресу для листування та телефони.
8. Особисті дані керівництва виконавчого апарату.

9. Відомості про районні, міські, селищні та сільські ради, їх місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів.

10. Перелік державних та комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, які розміщені на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показників діяльності.

11. Відомості про установи і заклади соціальної сфери (будинки престарілих, дитячі інтернати та ін.) із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показників діяльності (звітів).

12. Порядок реєстрації, ліцензування окремих видів діяльності у відповідній сфері, зразки документів та інших матеріалів, необхідних для реєстрації та отримання відповідної ліцензії (розрахункові рахунки для внесення платежів, розмір цих платежів тощо)

13. Показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

14. Показники розрахунків за енергоносії та житлово-комунальні послуги різних груп платників.

15. Відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня.

16. Відомості про проведення закупівлі товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти.

2. Наявність на сайтах обов'язкової документації

На сайті ОР бажано розмістити обов'язкові нормативно-правові документи, які регламентують діяльність ради, інформацію щодо діяльності ради, виконавчого комітету та результатів діяльності їх підрозділів, а саме:

1. Регламент роботи ради.
2. План роботи ради.
3. Правила забудови та благоустрою населених пунктів області.
4. Схеми планування територій області.
5. Бюджет на поточний рік.
6. Звіт про виконання бюджету за минулий рік.
7. Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року.
8. Програму соціально-економічного розвитку.
9. Звіт про виконання програми соціально-економічного розвитку за минулий рік.

10. Регіональні програми.
11. Щорічні звіти про виконання регіональних програм.
12. Державні програми в частинах, що стосуються території.
13. Щорічні звіти про виконання державних програм.
14. Базове законодавство щодо повноважень ради.
15. Положення про постійні та інші комісії ради.
16. Положення про виконавчий апарат ради.
17. Розклад засідань ради.
18. Проекти порядку денного сесій.
19. Затверджений порядок денний сесій ради.
20. Протоколи засідань ради.
21. Стенограми засідань ради.
22. Проекти рішень ради, оприлюднені відповідно до регламенту.
23. Рішення ради, дозволи на використання природних ресурсів, створення об'єктів природно-заповідного фонду та інших охоронюваних об'єктів.
24. Плани роботи та розклад засідань комісій.
25. Порядок денний засідань комісій.
26. Протоколи засідань комісій.
27. Рішення комісій.
28. Звіти комісій про свою роботу.
29. Звіти депутатів.
30. Депутатські запити.
31. Оголошення про земельні аукціони та конкурси.
32. Результати земельних аукціонів та конкурсів.

3. Наявність на сайтах додаткової інформації

На сайті ОР бажано розмістити таку додаткову інформацію:

1. Сучасна територія та історія регіону, адміністративно-територіальний устрій, мапа.
2. Загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у регіоні, вільні економічні зони, розвиток туризму.
3. Відомості про розвиток науки і освіти (перелік навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва, посилання на інші інтернет-ресурси).
4. Статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо.

5. Символіка, пам'ятні дати, святі місця регіону.
6. Інтернет-приймальня звернень та запитань громадян.
7. Територіальна виборча комісія (місцезнаходження, склад, адреса).
8. Відомості про місцезнаходження місцевих органів державної влади, їх управлінь, відділів та інших структурних підрозділів міністерств і відомств, державних підприємств – поштові адреси та телефони, адреси електронної пошти та веб-сайтів.
9. Відомості про ЗМІ, засновані обласною радою (назви, адреси, веб-сайти).
10. Офіційна хроніка та новини щодо діяльності органів влади.
11. Офіційні повідомлення (заяви), прес-релізи, анонси подій.
12. Повідомлення (оголошення, рішення) про продаж, передачу в оренду, концесію, під заставу об'єктів комунальної власності.
13. Повідомлення (рішення) про розподіл коштів (дотацій, субвенцій) з державного бюджету між районами, містами, селищами, селами області.

4. Наявність мережевих функцій та ефективність сайту

На сайті ОР бажано запропонувати такі функції:

1. Пошук документів ради, постійних комісій, розпоряджень голови.
2. Діючу електронну адресу.
3. Електронну приймальню запитань громадян.
4. Зв'язки із сайтами центральних органів влади.

Важливо визначити:

5. Повноту представлення рішень ради, комісій та розпоряджень голови на сайті.
6. Чи організовують веб-конференції представників влади із громадянами.

5. Технічні вимоги до сайту

1. Сайт має обов'язково бути сумісним з розповсюдженим програмним забезпеченням (Internet Explorer 6.0).

2. Окремі сторінки сайту мають бути невеликими за обсягом для можливості перегляду інформації при повільному з'єднанні (це може бути окрема текстова версія сайту, без зображень, доступна з головної сторінки).

3. Матеріали мають бути доступні для скачування, їх бажано розміщувати на сайті у форматі, який не потребує встановлення ліцензійного програмного забезпечення, наприклад PDF. (Якщо взяти формат MS Word, то це ліцензійне ПЗ, а PDF можна переглядати за допомогою безкоштовного Acrobat Reader). Можливий ще формат RTF, переглядається за допомогою вбудованих засобів системи.

4. Структурно сайт має бути впорядкованим за логічними принципами – як, звідки і куди можна потрапити під час перегляду.

5. Інтерфейс має бути інтуїтивно зрозумілим для користувачів, не дуже обізнаних з комп'ютерними програмами.

6. Якщо існує конференція (форум), сайт має модернізуватися щоденно для виявлення та знищення заборонених на форумах висловлювань (нецензурна лексика тощо).

7. На форумі має бути розділ з правилами форуму, реєстрація учасників.

6. Хід та оцінка результатів моніторингу

Кожен вид інформації, який відображений в пунктах 1-5 методики оцінюється за такою шкалою:

0 – «інформація відсутня» – даний вид інформації не представлений на офіційному сайті ОР;

1 – «часткове наповнення» – даний вид інформації представлений частково або не в повному обсязі;

2 – «Інформація повна» – даний вид інформації представлений в повному обсязі;

- – «Не працює» – дана оцінка стосується лише тих опцій, які присутні на офіційному сайті, але не працюють або не відображають кінцевого результату. Наприклад: пошукова система, інформація про склад ради чи комітетів, мапа області чи району.

Хід моніторингу відображається в таблицях, відповідно до додатків. На кожний веб-сайт заповнюються такі таблиці відповідностей:

1. Додаток №1 – таблиця «Наявність на сайтах обов'язкової загальної інформації».

2. Додаток №2 – таблиця «Наявність на сайтах обов'язкової документації».

3. Додаток №3 – таблиця «Наявність на сайтах додаткової інформації».

4. Додаток №4 – таблиця «Наявність мережевих функцій та ефективність сайту».

5. Додаток №5 – таблиця «Технічні вимоги до сайту».

За результатами моніторингу складаються такі загальні підсумкові таблиці:

- щодо відповідності рекомендаціям Постанови КМУ №3 від 4 січня 2002 р.;
- щодо оцінки зручності у користуванні, доступності та відкритості інформації для кожного сайту відповідно до додатків:

1. Додаток №6 – підсумкова таблиця відповідності веб-сайтів рекомендаціям Постанови КМУ №3 від 4 січня 2002 р.

2. Додаток №7 – підсумкова таблиця відкритості, доступності та зручності користування веб-сайтом органу.

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІДКРИТОСТІ САЙТІВ ОБЛАСНИХ РАД

Інститут громадянського суспільства протягом 2008 року згідно із розробленою методикою опрацював 21 сайт обласних рад (ОР).

У процесі моніторингу встановлено, що три області (**Київська, Кіровоградська, Миколаївська**) не мають свого офіційного представництва в мережі Інтернет. Хоча деяку інформацію про **Київську** ОР можна знайти на офіційному сайті Київської обласної державної адміністрації (<http://www.kyiv-obl.gov.ua/> розділ: «Влада»), де вказано: *поштову адресу, загальний телефон, факс, прізвища керівників ради та їх телефони, графік особистого прийому громадян керівництвом Київської обласної ради (голова обласної ради, перший заступник голови ради та заступник голови ради)*. На сайті Верховної Ради України можна також знайти електронну адресу **Київської** ОР.

Інформацію про **Кіровоградську** ОР також можна знайти як окрему сторінку на офіційному сайті Кіровоградської обласної державної адміністрації (<http://www.kr-admin.gov.ua/> розділ: «Обласна рада»). На цій сторінці оприлюднено: «*Керівництво ОР*» (голова та заступника голови ОР, їх автобіографії), «*Виконавчий апарат обласної ради (довідник телефонів)*», «*Список депутатів*», «*Перелік та склад депутатських фракцій*», «*Відомості про постійні комісії*», «*Склад обласної територіальної виборчої комісії*» та один проект для громадського обговорення. Відсутній зворотний електронний зв'язок, не вказана поштова адреса, загальний телефон. Зовсім не висвітлена діяльність ОР.

Офіційного сайту **Миколаївської** ОР нема, але за допомогою пошукової системи **Google** можна отримати її електронну адресу. При зверненні за цією адресою із запитанням: «Чи існує відповідний сайт?» отримана відповідь: «Не існує».

Не зрозуміло, де громадянин може ознайомитися з діяльністю вищевказаної ОР і чому досі не створені її офіційні представництва в мережі Інтернет?

1. Наявність на сайтах обласних рад обов'язкової загальної інформації

Інформаційні блоки обов'язкової інформації загального характеру, які розміщують на сайтах ОР

«Офіційну назву, місце розташування, адресу для листування та телефон, адресу електронної пошти (зворотний зв'язок)» можна знайти на всіх сайтах. Але на чотирьох з них відсутні адреси ОР.

Майже на всіх опрацьованих сайтах є така інформація:

- *«особисті дані (автобіографія) голови ради та заступників голови»;*
- *«назви та склад постійних та інших комісій»;*
- *«назви та склад депутатських фракцій та груп».*

Винятком є представництва **Закарпатської** ОР, де відсутні:

- *автобіографії керівників ОР;*
- *перелік назв та складу фракцій;*

а також **Чернівецької** ОР, де відсутні:

- *автобіографії керівників ОР;*
- *графік прийому громадян.*

Щодо інформаційного блоку: *«список депутатів, їх автобіографії, адреси приймалень, розклад прийомів, адреси для листування»*, то, зокрема, *списки депутатів* розміщено на всіх сайтах, а *депутатські автобіографії, адреси приймалень, розклад їх прийомів, адреси для листування* на більшості сайтах відсутні. Повну інформацію стосовно цього блоку розкрито лише на сайтах **Вінницької, Рівненської, Харківської, Херсонської та Чернігівської** ОР.

Якщо взяти інформаційний блок: *«склад президії (колегії)»* та *«структура та склад виконавчого апарату (секретаріату) ради»*, то ця інформація відображена на більшості сайтах, однак не завжди є адреси для листування та телефони.

Зовсім відсутня така інформація на сайтах **Донецької, Житомирської, Львівської та Черкаської** ОР з інформаційного блоку: *«відомості про районні, міські, селищні та сільські ради, їх місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів»*.

На сайті **Запорізької** ОР є мапа із зображенням районів, але немає інформаційного наповнення (на кожний район отримуємо повідомлення *«До цього району опису ще не додано»*); на сайті **Івано-Франківської** ОР передбачені відповідні розділи, але зовсім відсутнє наповнення. На багатьох сайтах відсутні *поштові адреси та номери телефонів*.

Найповніше цей інформаційний блок реалізовано на сайті **Хмельницької** ОР, що нам сподобалося як користувачам. По-перше, досить грамотно та логічно розміщено довідкову інформацію, розміщено дані про всі районні, міські, селищні та сільські ради, їх адреси, вказані керівники, їх телефони, склад депутатів, постійні комісії та їх керівники, склад президії чи

виконавчого комітету. Є ПАСПОРТИ територіальних громад селищних рад, які містять більше 20 параметрів. Це досить повна та розгорнута інформація.

Інформаційний блок: *«показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та іншої соціальної допомоги»* знаходимо на більшості сайтах ОР (крім **Вінницької, Житомирської, Тернопільської та Харківської** рад). Причому, цю інформацію, як правило, можна знайти в оприлюднених документах, зокрема, у *«Програмі соціально-економічного розвитку області»* та у звітах. На жаль, доступність до такої інформації ускладнюється тим, що її не відображено на сайтах в окремих розділах, а у їх різних частинах. До того ж пошук самих документів у більшості випадків забирає багато часу.

Інформаційні блоки на сайтах ОР, яким майже не приділяють уваги

Інформаційний блок: *«порядок реєстрації, ліцензування окремих видів діяльності у різних сферах, зразки документів та інших матеріалів, необхідних для реєстрації та отримання відповідних ліцензій (розрахункові рахунки для внесення платежів, розмір цих платежів»* тощо) не знайдено на жодному сайті обласної ради.

Інформаційний блок: *«особисті дані керівництва виконавчого апарату»* виявився майже не заповненим. На 13 з 21 сайту ця інформація відсутня, а на чотирьох – неповна (сайти **Вінницької, Дніпропетровської, Запорізької, Чернігівської** ОР).

Інформаційні блоки: *«перелік державних та комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, які знаходяться на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показники діяльності»* та *«відомості про установи і заклади соціальної сфери (будинки престарілих, дитячі інтернати та ін.) із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показників діяльності (звітів)»* – є заповненими майже в повній мірі тільки на трьох сайтах ОР.

Найкращим чином ця інформація подана на сайті **Херсонської** ОР. Слід підкреслити, що на цьому сайті у розділі **«Довідник»** передбачений підрозділ **«Державні та комунальні установи»**. Це досить логічне розташування. Більше того, там розміщено інші підрозділи, а саме: *Архітектура, Економіка, Житлово-комунальне господарство, Закриті акціонерні товариства, Культура та мистецтво, Курорти та туризм, Майнові комплекси спільної*

власності територіальних громад області, Народна освіта, Охорона здоров'я, Переробна промисловість, Сільське господарство, Соціальне забезпечення, Торівля, Транспорт, Фізична культура, Цивільний захист населення та інше, що додає зручності користувачеві під час пошуку необхідної інформації. В окремому підрозділі «**Підприємства та установи області**» (розділ «**Херсонська область**») знаходимо перелік найбільших підприємств, інститутів, санаторіїв та ін. з адресами, прізвищами керівників, телефонами приймалень.

Перелік підприємств, установ та організацій з адресами, прізвищами керівників та контактними телефонами можна також знайти на сайтах Запорізької та Полтавської ОР, але ця інформація не впорядкована належним чином, що ускладнює її пошук. На всіх інших сайтах ОР ці питання зовсім не висвітлені або висвітлені неповно.

Ніде не знайдено режиму роботи органів та установ, а *показники діяльності* у більшості випадків подані як загальні відомості, які необхідно шукати в різних розділах.

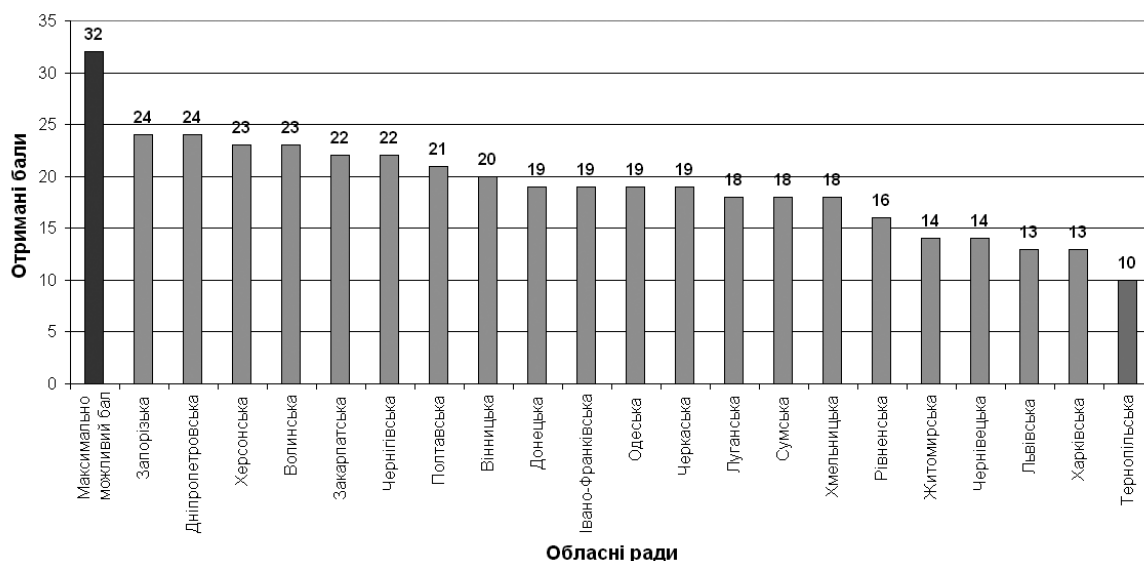
Інформаційні блоки: «*показники розрахунків за енергоносії та житлово-комунальні послуги різних груп платників*» та «*відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня*» майже не заповнені на сайтах ОР. Дещо можна знайти в таких документах, як звіти (якщо вони є), «Програма соціально-економічного розвитку», «Обласний бюджет», рішення ОР. Для того щоб знайти відповідь на важливі для користувача питання, необхідно блукати по різних закутках сайту та великих за обсягом документів. У деяких випадках, коли відсутня або неефективна пошукова система, щоб отримати результат, необхідно передивлятися довгі списки та зміст усіх рішень ОР.

Інформаційний блок: «*відомості про проведення закупівель товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти*» заповнений повністю на сайтах Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Чернівецької, та Чернігівської ОР. На всіх інших сайтах інформація відсутня.

Загальні оцінки

Підраховуємо загальний сумарний бал, отриманий кожним сайтом ОР за напрямком «**Наявність обов'язкової загальної інформації**». Наступна діаграма відображає співвідношення показників одних сайтів до інших та співвідношення до максимально можливого бала (якщо оцінка 2 –

«інформація наявна повністю» присвоєна кожному інформаційному блоку). Також на діаграмі видно який сайт отримав найвищий бал серед інших, який найнижчий за обраним напрямком.



Найповніше обов’язкову інформацію висвітлено на сайтах **Запорізької та Дніпропетровської ОР** – вони набрали однакові бали. Найгірший показник має сайт **Тернопільської ОР**.

Висновки та рекомендації

1. Більшість сайтів ОР не містить: **адреси для листування та телефони депутатів, членів президії та виконавчого апарату, його підрозділів, районних, міських та селищних рад, державних та комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, установ і закладів соціальної сфери (будинки престарілих, дитячі інтернати та ін.)**. Адресу для листування та телефон зв’язку самої ОР бажано розміщувати на головній сторінці, наприклад, наприкінці сторінці, як це зроблено на деяких сайтах, щоб її можна було побачити одразу під час першого завантаження сайту.

2. **Автобіографії, адреси приймалень, розклад прийомів, адреси для листування депутатів** бажано розміщувати на окремій сторінці в одному місці. Прикладом можуть стати деякі сайти, на яких можна зі списку депутатів завантажити окреме вікно (картка депутата), де розміщена вся ця інформація. Таке розміщення логічне та зручне.

3. На багатьох сайтах приділяють недостатньо уваги інформації **про районні, міські та селищні ради**. Інколи такі відомості можна знайти у відповідній рубриці, але є багато прикладів більш цікавого рішення, коли така

інформація прив'язана до мапи. При «кліку» на окремий район на мапі завантажується окрема сторінка з відповідними даними про нього (зокрема і про ради), а в окремому вікні можна отримати інформацію про відповідну раду. Така впорядкованість інформації більш зручна та логічна.

4. Більшість сайтів взагалі не містять важливої для користувача інформації *про державні та комунальні підприємства, лікувальні та оздоровчі установи, навчальні заклади, установи і заклади соціальної сфери* тощо. Частіше користувачеві пропонують сухий перелік тільки відповідних назв організацій.

5. *Показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, показники розрахунків за енергоносії та житлово-комунальні послуги різних груп платників, відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня* – така інформація також не оприлюднюється або її дуже важко знайти, що робить недоступною. Оскільки такі відомості, без сумніву, цікавлять кожного користувача, її необхідно розміщувати в окремих рубриках на головній сторінці.

6. *Відомості про проведення закупівель товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти* зовсім відсутні на більшості сайтів, повнота інших – є сумнівною.

7. Більшість сайтів ОР не відповідають потребам громадян: пересічному користувачеві досить важко (або й неможливо) знайти необхідну інформацію.

2. Наявність на сайтах обов'язкової документації

Місце документації (рішення органів місцевого самоврядування, постійних комісій тощо) на сайтах ОР

Обов'язкова документація має бути розміщена в окремих розділах, які винесені на головну сторінку сайту, та логічно систематизована. Наприклад, на сайті **Вінницької** ОР передбачено розділ «*Нормативно-правова база*», в якому знаходимо: офіційні документи, які відносяться до базового законодавства; положення та повноваження комісій. На головній сторінці також розташовано розділ «*Діяльність*», в якому є підрозділи: «*Рішення ради*» кожної сесії, «*Розпорядження*», «*Перелік довгострокових програм*».

У новій версії сайту **Волинської** ОР на головну сторінку в окремі поля винесено: «*План роботи ради*», «*Перелік програм*». Маємо розділ «*Діяльність ради*», який складається з підрозділів: «*Рішення сесій*», «*Рішення комісій*», «*Розпорядження*», «*Нормативно-правова база*», «*Регламент*»,

«Проекти регуляторних актів», «Регіональні та цільові програми» тощо. При такому розташуванні інформації на сайті користувач швидко знайде все необхідне.

На сайті *Дніпропетровської ОР* головна сторінка містить розділ «Офіційні документи» та підрозділи: «Рішення обласної ради», «Про обласний бюджет на 2008 рік», «Про програму соціально-економічного та культурного розвитку області на 2008 рік».

На сайті *Донецької ОР* також є розділ «Документи», в якому є підрозділи: «Рішення колегії», «Пошук документів», «Рішення обласної ради», «Проекти рішень», «Проекти програм». Головна сторінка поряд з новинами містить розділ «Нові документи».

На жаль, у більшості випадків для того, щоб знайти офіційні документи, необхідно методично переглядати довгий список рішень ради. Часто наприкінці тексту рішення можна знайти посилання, яке дозволяє відкривати та переглядати різні документи. Таке розміщення документації на сайті незручне, ускладнює пошук та потребує багато часу користувача при користуванні.

Наприклад, «*Регламент роботи ради*». Якщо цей документ не винесено у відповідний розділ на головну сторінку сайту, то його можна знайти у рішенні ради 1–2 скликання «*Про регламент роботи обласної ради*» як посилання наприкінці рішення, а «*План роботи ради та комісій*» на рік чи півріччя часто розміщено як посилання в перших рішеннях відповідного року. Це стосується й багатьох інших обов'язкових документів, які можна знайти на сайті лише як додаток до відповідного рішення ради. У разі відсутності пошукової системи такий пошук стає надзвичайно складним.

Наявна документація на сайтах ОР

Документи «*Регламент роботи ради*» та «*План роботи ради*» надзвичайно важливі та необхідні. Їх необхідно розміщувати в окремих розділах або на головній сторінці сайту, щоб забезпечити прямий доступ до інформації користувачеві. Слід звернути увагу, що на різних сайтах обласних рад можна побачити різні підходи до розміщення цих документів. Наприклад, на сайті *Волинської ОР* «*План роботи ради*» розміщено як посилання з головної сторінки, а на багатьох сайтах «*Регламент роботи ради*» винесено в розділ «*Нормативно-правова база*» або розміщено на головній сторінці під відповідним заголовком. Небажаним є розміщення цих документів як додатків до відповідних рішень ОР, адже, як правило, всі рішення ради розміщені в окремому розділі і подаються у вигляді довгого переліку документів, в якому важко одразу знайти потрібний.

Оцінюючи загальні результати моніторингу сайтів ОР, бачимо, що ці документи («*Регламент роботи ради*» та «*План роботи ради*») можна знайти майже на всіх сайтах.

«*Регламент роботи ради*» відсутній тільки на двох сайтах – **Полтавської та Тернопільської ОР**, а «*План роботи ради*», як повноцінний офіційний документ, відсутній на сайтах **Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Івано-Франківської, Львівської та Тернопільської ОР**.

«*Бюджет на поточний рік*», «*Звіт про виконання бюджету за минулий рік*», «*Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року*», «*Програму соціально-економічного розвитку*» розміщуються на більшості сайтів. Небажано їх розміщення в розділі «*Рішення ради*». Більшість сайтів містять на головній сторінці розділи «*Бюджет*» та «*Програма соціально-економічного розвитку*». На жаль, звіти та довідки частіше за все розміщені в розділі «*Рішення ради*».

Окремо слід сказати про «*Регіональні програми*» та «*Державні програми в частинах, що стосуються території*». На багатьох сайтах ОР передбачений окремий розділ «*Програми*», де розміщено перелік назв усіх програм, але інколи відсутня можливість доступу до їх опису. Логічно зробити такі назви посиланнями на текст програми, коли при натисканні на назві відкривається файл з текстом програми. На практиці на більшості сайтів із самими програмами можна ознайомитися тільки в додатках до рішень ОР «*Про програму...*». Враховуючи те, що рішення різних сесій впорядковані, а рішення «*Про програму ...*» знаходяться в різних місцях, пошук окремої програми дуже ускладнюється.

«*Регіональні програми*» та «*Державні програми в частинах, що стосуються території*» розміщено на 18 з 21 сайту.

Для покращення доступу користувача до відповідних документів необхідно їх впорядкувати: наприклад, розмістити окремий розділ «*Програми*» на головній сторінці та додати підрозділи (до цього розділу) «*Регіональні програми*», «*Державні програми*», «*Довгострокові програми*», «*Відповідні звіти виконання програм*» тощо, а також забезпечити з цього ж розділу прямий доступ до текстів цих програм.

«*Положення про постійні та інші комісії ради*» розмістили на 15 з 21 сайту.

«*Рішення ради, дозволу на використання природних ресурсів, створення об'єктів природно-заповідного фонду та інших охоронюваних об'єктів*» розміщені майже на всіх сайтах. Нульовий бал отримали: сайт **Вінницької ОР**, тому що на ньому розміщено лише перелік назв рішень ОР без змісту самих

документів; сайт **Івано-Франківської** ОР (останнє оприлюднене рішення ради за 12.03.2004 р); сайт **Тернопільської** ОР (з рішень обласної ради за 2008 рік оприлюднено тільки три, рішення обласної ради на сайті не оприлюднюються, на цьому сайті зовсім відсутня обов'язкова документація!).

Відсутня інформація та документи

- **«Правила забудови та благоустрою населених пунктів області»;**
- **«Схеми планування територій області».**

На сайті **Львівської** ОР *«Програма соціально-економічного розвитку»* (розділ № 5 *«Територіальний розвиток»*) містить підрозділи:

- 5.1. *Планування територій;*
- 5.2. *Соціально-економічний розвиток міст та районів;*
- 5.3. *Розвиток малих міст.*

Проте тексти самих документів відсутні.

На сайті **Сумської** ОР за допомогою пошукової системи знайдено лише рішення ОР від 16.05.2008 р. *«Про розроблення схеми планування території Сумської області»* та коротку *«Довідку про розроблення схеми планування території Сумської області»*. Сам документ *«Схема планування територій»* відсутній.

На сайті **Чернівецької** ОР на головній сторінці розміщено *«Проект нової редакції “Регіональних правил забудови населених пунктів Чернівецької області”»*, в якому містяться такі документи:

- рішення ОР *«Про внесення змін до Регіональних правил забудови населених пунктів Чернівецької області»;*
- додаток *«Зміни до Регіональних правил забудови населених пунктів Чернівецької області»;*
- документ *«Регіональні правила забудови»* та інші документи (загалом більше 30 документів!), що стосуються цього питання.

Однак на цьому сайті не знайдено *«Схеми планування територій області»*. Є тільки відповідне рішення обласної ради (без додатків) *«Про хід виконання рішення 5-ї сесії обласної ради XXIV скликання № 92-5/02 від 31.10.2002 р., Про розробку Схеми планування території Чернівецької області та Регіональної схеми розвитку туризму»*.

На решті офіційних представництв ОР цієї інформації немає зовсім.

- **«Звіти про виконання програми соціально-економічного розвитку за минулий рік».**

Повною мірою цей документ розміщено тільки на сайтах шести ОР: **Дніпропетровської, Донецької, Одеської, Рівненської, Хмельницької,**

Чернігівської. Сайти решти ОР цю інформацію містять частково або не містять.

Також лише на шести сайтах можна знайти документи:

- *«Щорічні звіти про виконання регіональних програм»;*
- *«Щорічні звіти про виконання державних програм».*

Стосовно документа

- *«Базове законодавство щодо повноважень ради»,*

то цю інформацію містять тільки сім сайтів ОР: **Вінницької, Волинської, Львівської, Рівненської, Харківської, Херсонської та Хмельницької.** Слід звернути увагу на повноту інформації щодо базового законодавства про повноваження ради.

Для порівняння, наприклад, на сайті **Вінницької ОР** в розділі **«Нормативно-правова база»** розміщено:

- *Витяг з Конституції України;*
- *Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»;*
- *Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування»;*
- *Закон «Про звернення громадян».*

На сайті **Львівської ОР** в розділі **«Документи»** є підрозділ **«Правова база діяльності обласної ради»**, в якому містяться:

- *Європейська хартія місцевого самоврядування;*
- *Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;*
- *Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»;*
- *Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;*
- *Закон України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів»;*
- *Закон України «Про звернення громадян»;*
- *Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми»;*
- *Закон України «Про органи самоорганізації населення»;*
- *Закон України «Про оренду державного та комунального майна»;*
- *Закон України «Про міжбюджетні відносини між районним бюджетом та бюджетами територіальних громад, селищ, міст та їх об'єднань»;*
- *Закон України «Про розмежування земель державної та комунальної власності»;*
- *Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів»;*
- *Закон України «Про Генеральну схему планування території України».*

На сайті **Рівненської ОР** в розділі **«Правова база діяльності обласної ради»** розміщено закони:

- «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- «Європейська хартія місцевого самоврядування»;
- «Про вибори депутатів Верховної Ради АРК Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів»;
- «Про статус депутатів місцевих рад».

На сайті Хмельницької ОР в розділі «**Нормативно-правова база діяльності**» розміщено:

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;
- Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»;
- Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;
- Закон України «Про органи самоорганізації населення»;
- Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми».

Ці приклади свідчать, що сайти мають різне наповнення нормативно-правової бази діяльності ОР. Більш досконалим з них є сайт Львівської ОР.

- **«Положення про виконавчий апарат ради».**

Цей нормативний акт міститься лише на п'яти сайтах ОР: Івано-Франківської, Луганської, Рівненської, Херсонської та Чернігівської.

- **«Проекти порядку денного сесій»;**
- **«Порядок денний сесій ради – затверджений».**

Названі документи розміщені на половині сайтів ОР, причому на деяких з них можна знайти тільки один із них. Зразками можуть бути сайти Донецької, Львівської, Полтавської, Харківської та Херсонської ОР, де першим або другим рядком на початку переліку рішень кожної окремої сесії розміщена саме ця інформація. Це дає можливість спочатку ознайомитися з порядком денним, потім – з ухваленими та оприлюдненими рішеннями ОР.

- **«Депутатські запити».**

Ця інформація розміщена приблизно на половині сайтів ОР (на 10 з 21). Знайти її можна лише в переліку рішень ОР. Такі документи логічно розміщувати впорядковано або на початку, або наприкінці переліку рішень кожної окремої сесії, як це роблять на деяких сайтах.

- **«Розклад засідань ради».**

На сайті Одеської ОР така інформація розміщена в розділі «*Заходи на тиждень*», де можна ознайомитися із запланованими заходами, які проводяться обласною та місцевими радами, з датою та місцем проведення засідань ради або комісій. Ця інформація впорядкована за роками та місяцями, що зручно для користувача.

На сайті **Вінницької** ОР також передбачено розділ *«Основні заходи»*, де розміщена інформація лише про заходи на поточний місяць. У цьому випадку неможливо отримати відомості про засідання ради та постійних комісій, які відбувалися з початку 2008 року.

На сайті **Львівської** ОР (на головній сторінці) розміщено *«План основних заходів»* на короткий період поточного місяця. Відсутність архіву заходів унеможливорює ознайомлення з проведеними засіданнями рад та комісій.

На решті офіційних представництв ОР такої інформації немає.

- *«Протоколи засідань ради»;*
- *«Стенограми засідань ради»;*
- *«Порядок денний засідань комісій»;*
- *«Протоколи засідань комісій»;*
- *«Звіти депутатів».*

Цих документів немає на жодному сайті ОР! Дещо про роботу комісій можна знайти у звіті голови обласної ради, проте це не є звітом комісії.

- *«Плани роботи та розклад засідань комісій»;*
- *«Рішення комісій»;*
- *«Звіти комісій про свою роботу».*

Ці документи розміщені повністю тільки на сайті **Волинської** ОР після його повного оновлення. Майже на всіх сайтах ОР такі документи відсутні. На половині сайтах можна знайти лише *«План роботи»* чи інформацію про засідання комісій. На деяких сайтах *«План роботи комісій»* розміщено в додатку до рішення ОР *«Про план роботи обласної ради»*. Таке розташування інформації ускладнює її пошук та використання.

- *«Проекти рішень ради, оприлюднені відповідно до регламенту».*

Тільки на двох сайтах ОР розміщено перелік проектів рішень. На сайті **Донецької** ОР деякі проекти рішень розташовані у підрозділі *«Проекти рішень»* розділу *«Документи»*. На сайті **Луганської** ОР у розділі *«Виноситься на обговорення»*.

- *«Оголошення про земельні аукціони та конкурси»;*
- *«Результати земельних аукціонів та конкурсів».*

Слід звернути окрему увагу на проблему відкритості та доступності інформації на сайтах ОР із земельних питань. Така інформація розміщується лише на трьох із них!

На сайті **Івано-Франківської** ОР в розділі *«Документи»* (підрозділ *«Документи управління майна»*) містяться *«Повідомлення»*, *«Результати конкурсів»*, *«Методичні матеріали»*. Там можна знайти оголошення про проведення, умови конкурсів та їх підсумки.

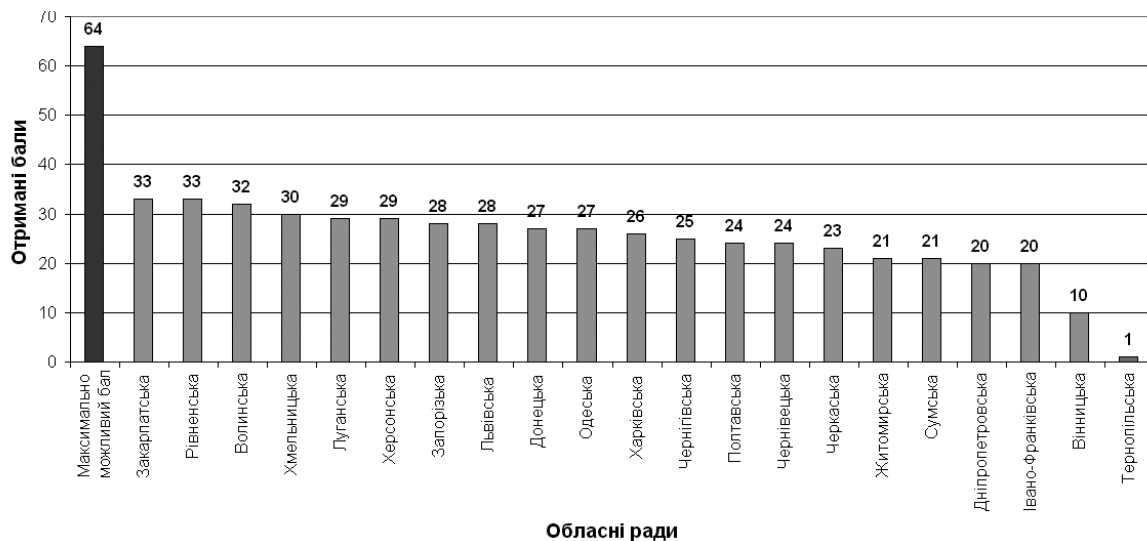
На сайті **Львівської ОР** таку інформацію розміщують на головній сторінці поряд з новинами у розділі «Оголошення, тендерні пропозиції». У цьому розділі користувач може ознайомитися з інформацією про продаж на аукціоні земельних ділянок несільськогосподарського призначення. Однак ніде на сайті не знайдено інформації про результати проведення земельних аукціонів!

На сайті **Харківської ОР** розміщено розділ «Управління комунальною власністю», в якому містяться підрозділи: «Анонси та оголошення», «Положення» та «Поточна діяльність». В них можна знайти оголошення про аукціони, приватизацію, інформацію про переможців та підсумки конкурсів.

На решті офіційних представництв ОР такої інформації не оприлюднюють.

Загальні оцінки

Наступна діаграма відображає оцінку сайтів ОР за напрямком «Наявність обов'язкової документації».



За цим критерієм **найвищі показники** серед інших мають сайти **Закарпатської та Рівненської ОР**. **Найгірші показники** – сайти **Вінницької та Тернопільської ОР**, причому на тих сайтах, що отримали максимальний бал, розміщено тільки половина з документів, які зазначені в Методиці моніторингу.

Висновки

1. Один сайт ОР (**Тернопільської**) не розмістив жодного обов'язкового документа, зазначеного в методиці моніторингу.

2. Відсоток розміщення обов'язкової документації дуже малий (типовим є розміщення лише 10 із 32 зазначених у Методиці обов'язкових документів).

3. Зовсім не розміщують:

- «правила забудови та благоустрою населених пунктів області»,
- «схеми планування територій»
- «оголошення про земельні аукціони та конкурси»
- «результати земельних аукціонів та конкурсів».

Такий підхід істотно збільшує корупційні ризики.

4. Відсутні:

- звіти щодо виконання регіональних та державних програм, звіти депутатів, звіти комісій;
- протоколи та стенограми засідань, проекти рішень;
- документи, які відносяться до роботи комісій.

5. Офіційні документи часто розміщують так, що їх важко знайти під час першого завантаження сайту. Необхідно створювати окремі рубрики для обов'язкової документації на головній сторінці сайтів. Особливо ретельно потрібно формувати структуру сайту та способи розміщення інформації.

3. Наявність на сайтах додаткової інформації

Наявні інформаційні блоки додаткової інформації на сайтах ОР

- ***«Офіційна хроніка та новини щодо діяльності органів влади»;***
- ***«Офіційні повідомлення (заяви), прес-релізи, анонси подій».***

Такі інформаційні блоки, як правило, розміщують на головній сторінці сайту. На деяких сайтах ОР передбачено окремий розділ «Анонси», на інших – усі повідомлення розміщуються в розділі «Новини». Офіційні повідомлення та анонси бажано розміщувати в окремій ділянці головної сторінки.

Усі сайти ОР отримали за цим критерієм максимальний бал.

Майже всі сайти, крім Тернопільської та Харківської ОР, розміщують інформаційний блок:

- ***«Загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у регіоні, вільні економічні зони, розвиток туризму».***

На наш погляд, таку інформацію бажано розміщувати в окремому розділі «Інформація про область». Переважну більшість інформації про економіку області, промисловість, сільське господарство тощо на сайтах ОР розміщують у «Програмі соціально економічного розвитку», «Звітах про виконання програми соціально-економічного розвитку».

- **«Повідомлення (оголошення, рішення) про продаж, передачу в оренду, концесію, під заставу об'єктів комунальної власності».**

Таку інформацію надають усі сайти ОР (зазвичай її можна знайти у переліку рішень ОР), за виключенням:

- **Тернопільської ОР**, на якому відсутні рішення ради взагалі;
- **Вінницької ОР**, на якому є перелік рішень, але відсутні тексти самих документів!
- **«Повідомлення (рішення) про розподіл коштів (дотацій, субвенцій) з державного бюджету між районами, містами, селищами, селами області».**

Ця інформація також не розміщується тільки на сайтах **Тернопільської та Вінницької ОР**. На інших сайтах ці відомості можна знайти у відповідних рішеннях ОР або в окремих додатках до документів *«Бюджет на поточний рік»*, *«Звіт про виконання бюджету за минулий рік»*, де відомості про розподіл коштів наведені у таблицях.

- **«Сучасна територія та історія регіону, адміністративно-територіальний устрій, мапа».**

Більшість сайтів висвітлюють цю інформацію повністю. Інформацію про *Історію регіону та адміністративно-територіальний устрій* завжди можна знайти в окремих розділах. Про мапу регіону слід сказати окремо.

На деяких сайтах реалізували гарну ідею: можливість з мапи переходити на докладну інформацію щодо обраного району. Слід підкреслити, що зазвичай, якщо на сайті розміщена мапа, вона відображає тільки контури районів (зафарбована одним кольором площа), які позначені відповідною назвою. В інших випадках вказано також назви міст районного значення, тобто, мапи на різних сайтах мають різну повноту інформаційного змісту.

Найкращим прикладом відображення такої інформації (реалізації, повноти інформації, структури розміщення) є сайт **Чернігівської ОР**. Розробники сайту розділ *«Наш край»* розмістили на головній сторінці на початку колонки основних розділів сайту. Цей розділ містить такі підрозділи:

- *«Символіка»* – герб, прапор області та відомості про них;
- *«Історія»* – історія регіону;
- *«Адміністративно територіальний устрій»* – розміщена повна географічна карта області (при наведенні курсору на окремий район зображення збільшується, що дає змогу роздивитися назви міст, сіл та селищ; «кліком» на обраному районі з великої карти завантажується окрема сторінка, яка відображає інформацію про район).

У цьому підрозділі також розміщено загальну інформацію про область (розташування, площа, кількість адміністративних районів, кількість міст тощо) та відокремлені підрозділи: *Органи місцевого самоврядування області, Депутатський корпус, Соціально-економічний розвиток, Природа, Культура та традиції, Суспільно-політична ситуація, Видатні діячі області, Визначні події*;

- «*Райони області*» – містить послідовний перелік міст обласного значення та районів, зображення їх гербів (навпроти кожного району та міста), посилання на сайти міст обласного значення, коротку інформацію про кожний окремий район (коли утворений, територія, населення, центр), посилання на докладнішу інформацію про район. Користуючись посиланням потрапляємо на окрему сторінку про обраний район, де поряд з іншою інформацією розміщено відокремлені розділи: *Мапа району, Місцеве самоврядування району, Районна рада, Районна державна адміністрація, Галузі економіки району, Соціально-економічний розвиток, Культура та традиції, туристичний потенціал, Засоби масової інформації*. Всі розділи наповнені детальною інформацією.

Це може служити прикладом логічного та зручного розміщення інформації.

На жаль, шість сайтів отримали оцінку «*інформація представлена неповно*», оскільки відсутня або тільки *мапа регіону, або історія регіону*, хоча інші відомості розміщено. На сайтах **Одеської, Полтавської, Тернопільської** ОР така інформація стосовно цього інформаційного блоку повністю відсутня.

- **«Відомості про розвиток науки і освіти (перелік навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва, посилання на інші інтернет-ресурси)», «Статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо».**

Стосовно цих інформаційних блоків оцінку «*інформація представлена повністю*» отримали половина сайтів ОР. *Відомості про розвиток науки, стан народжувальності та смертності, статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку* розмістили майже всі сайти ОР. *Інформації про перелік закладів та установ, житлово-комунальних умов, житлово-комунальні платежі населення* немає на більшості сайтів. Такі сайти ОР отримали оцінку «*інформація неповна*». Повністю «*відсутня інформація*» стосовно цього блоку на сайтах **Тернопільської та Харківської** ОР.

• **«Символіка, пам'ятні дати, святі місяця регіону».**

Більшість сайтів ОР надали повну чи часткову інформацію щодо цього блоку. Розміщують її, як правило, у відповідних розділах «Символіка» та «Свята». На деяких сайтах ОР можна знайти тільки зображення прапора і герба області, інші розміщують ще й графічне зображення гербів міст обласного значення та районів. Сім сайтів ОР не надають ніякої інформації щодо цього блоку.

Інформаційні блоки на сайтах ОР, яким не приділяють уваги

1. Тільки на двох сайтах ОР можна знайти інформацію про «Територіальну виборчу комісію (місцезнаходження, склад, адреса)».

На сайті Херсонської ОР у розділі «Корисна інформація» є: «Постанова ЦВК № 99 від 13 серпня 2007 року “Про утворення окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів з позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року”» та «Постанова ЦВК № 157 від 1 грудня 2005 року “Про утворення територіальних виборчих округів”». У додатку до цього документа міститься перелік утворених окружних виборчих комісій відповідних територіальних виборчих округів, вказано голову комісії, заступника голови, секретаря комісії, членів комісії, їх належність до фракції та коротку біографію. Ніде не вказано адреси виборчих комісій.

На сайті Чернівецької ОР на головній сторінці у розділі «Документи обласної ради» містяться підрозділи «Виборчі списки», «Постанови виборчої комісії», «Передвиборні програми», «Зразки протоколів», вказано адресу обласної територіальної виборчої комісії депутатів Чернівецької обласної ради.

На всіх інших сайтах ОР інформація про територіальні виборчі комісії повністю відсутня.

2. Інформаційний блок «Відомості про місцезнаходження місцевих органів державної влади, їх управлінь, відділів та інших структурних підрозділів міністерств і відомств, державних підприємств – поштові адреси та телефони, адреси електронної пошти та веб-сайтів».

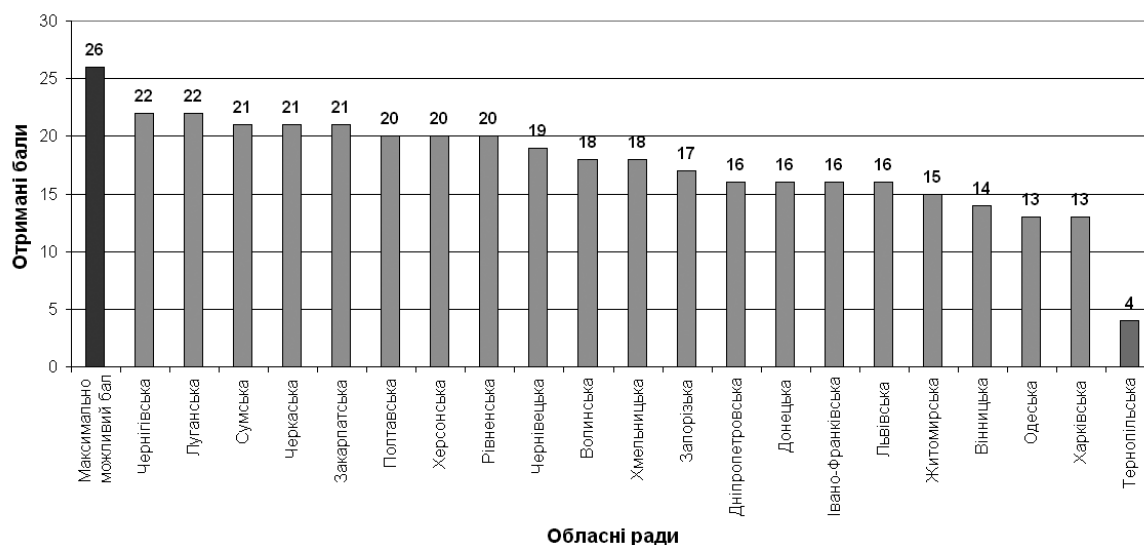
Лише два сайти ОР (Житомирської та Закарпатської) запропонували користувачам таку інформацію. На шести сайтах ОР така інформація неповна, а на всіх інших її зовсім немає.

3. Інформаційний блок «Відомості про ЗМІ, засновані обласною радою (назви, адреси, веб-сайти)».

Таку інформацію надали сайти Луганської, Хмельницької, Черкаської та Чернігівської ОР, на всіх інших такої інформації немає.

Загальні оцінки

Наступна діаграма відображає оцінку за критерієм «**Наявність додаткової інформації**».



Найліпші показники серед інших мають сайти **Чернігівської** та **Луганської** ОР – вони набрали майже «*максимально можливий бал*». Найгіршу оцінку отримав сайт **Тернопільської** ОР.

Висновки

1. Сайти обласних рад більш охоче розміщують додаткову інформацію, ніж загальну обов'язкову або обов'язкову документацію. Більшість питань, зазначених у відповідному розділі методики, висвітлено на сайтах ОР.

2. На жаль, майже не розміщують відомості про:

- територіальну виборчу комісію, її місцезнаходження, склад, адресу;
- місцезнаходження місцевих органів державної влади, їх управлінь, відділів та інших структурних підрозділів міністерств і відомств, державних підприємств, їх поштові адреси, телефони, адреси електронної пошти та веб-сайтів;
- ЗМІ, засновані обласною радою, їх назви, поштові адреси, адреси веб-сайтів.

3. Деякі сайти структурно недосконалі щодо розміщення інформації в контексті зручності використання. Ряд сайтів ОР вдало подають інформацію різного змісту і можуть бути прикладом для інших.

4. Наявність мережевих функцій та ефективність сайтів

Після проведення моніторингу офіційних сайтів ОР результати моніторингу було надіслано на вказані електронні адреси в розділах:

«Зворотний зв'язок», «Контакти», «Звернення громадян». Насторожує, що п'ять сайтів ОР, а саме: **Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Харківської та Херсонської** – не містять електронних адрес для зворотного зв'язку.

На сайті **Рівненської** ОР передбачено інструмент «*Інтернет-приймальня запитань громадян*», однак він не працює. А в розділі «Контакти» інформація про електронну адресу відсутня.

На звернення до вищевказаних ОР через інструмент сайту «*Звернення громадян*» надати електронну адресу відповіла лише **Херсонська** ОР та надала нам її.

На сайті **Одеської** ОР вказано електронну адресу, яка не працює. Також на цьому сайті відсутня функція «*Інтернет-приймальня запитань*», що унеможливує електронний зворотний зв'язок з Одеською ОР.

На розсилку результатів моніторингу відреагував тільки помічник депутата **Івано-Франківської** ОР, який надіслав листа на електронну адресу «*Інституту громадянського суспільства*» з пропозицією співпрацювати. На жаль, більше ніяких відповідей від працівників обласних рад ми не отримали.

«*Електронна приймальня запитань громадян*» розміщена на 13 сайтах ОР, вісім сайтів не змогли запропонувати користувачеві такий інструмент взаємодії. Такий же інструмент, як «*веб-конференція*», взагалі використали лише п'ять сайтів.

Проте «*посилання на сайти центральних органів влади*» розмістили майже всі сайти ОР. На п'яти сайтах таких посилань немає.

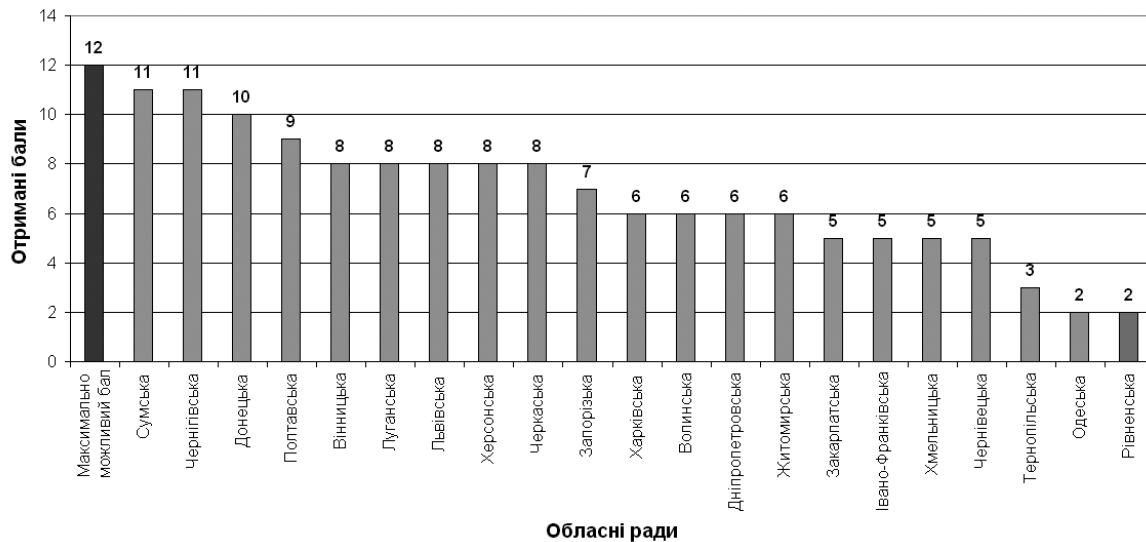
Щодо «*повноти представлення рішень ради, комісій та розпоряджень голови на сайтах*» – якщо рішення ради оприлюднюють майже всі сайти ОР, то рішення комісій та розпорядження голови – відсутні. Саме тому майже всі сайти отримали оцінку «*неповна інформація*», а лише два сайти ОР змогли розмістити на своєму ресурсі як достатній перелік рішень ради, так і рішення комісій та розпорядження голови. На трьох сайтах відсутні всі перелічені документи.

Часто виникають великі проблеми з пошуком документів ради. Лише на шести сайтах пошукова система дійсно допомагає знайти необхідний документ. Ще на меншій кількості сайтів передбачено не загальну, а окрему пошукову систему, яка налаштована саме на пошук документів. Більшість сайтів мають некоректно працюючу пошукову систему. Від такої послуги мало користі, результатом пошуку може бути велика кількість зайвої інформації, а в деяких випадках – пошукова система взагалі не працює або

відсутня. Найкращим чином зарекомендувала себе пошукова система, використана на сайтах ОР, яка надана компанією Google.

Загальні оцінки

Наступна діаграма відображає оцінку за критерієм «**Наявність мережесих функцій та ефективність**».



Найвищий і майже максимально можливий бал отримали сайти **Сумської** та **Чернігівської** ОР. Найнижчий – сайти **Тернопільської**, **Одеської** та **Рівненської** ОР.

Висновки

1. На жаль, більшість сайтів не використовують такої мережевої функції, як веб-конференції представників влади із громадянами; не всі сайти розміщують свою електронну адресу та мають електронну приймальню громадян, а якщо вони і є, то не в змозі забезпечити повноцінний зворотний зв'язок. У більшості випадків пошукова система неефективна або відсутня.

2. Більшість сайтів не мають коректно працюючої пошукової системи для пошуку саме документів, які відображають роботу ради.

3. Більшість сайтів обласних рад не відповідають вимогам ефективності.

5. Технічні вимоги до сайту

Усі сайти ОР «*можна передивитися за допомогою програми Internet Explorer*». Майже всі сайти мають логічну впорядкованість, яка досягається впровадженням окремих розділів, підрозділів, які, у свою чергу, розміщуються у відповідній горизонтальній смужці та вертикальних стовпчиках

і складають головну сторінку сайту. До «*інтерфейсу сайтів*», під час розроблення яких використовують загально зрозумілі правила, зауважень немає. За цими критеріями всі сайти отримали максимальні бали.

На «*Форумах*», якщо ця функція використовується на сайті, не знайдено заборонених висловлювань. Під час *реєстрації на «Форумі»* користувача знайомлять з його правилами, інколи таку інформацію розміщують в окремому файлі.

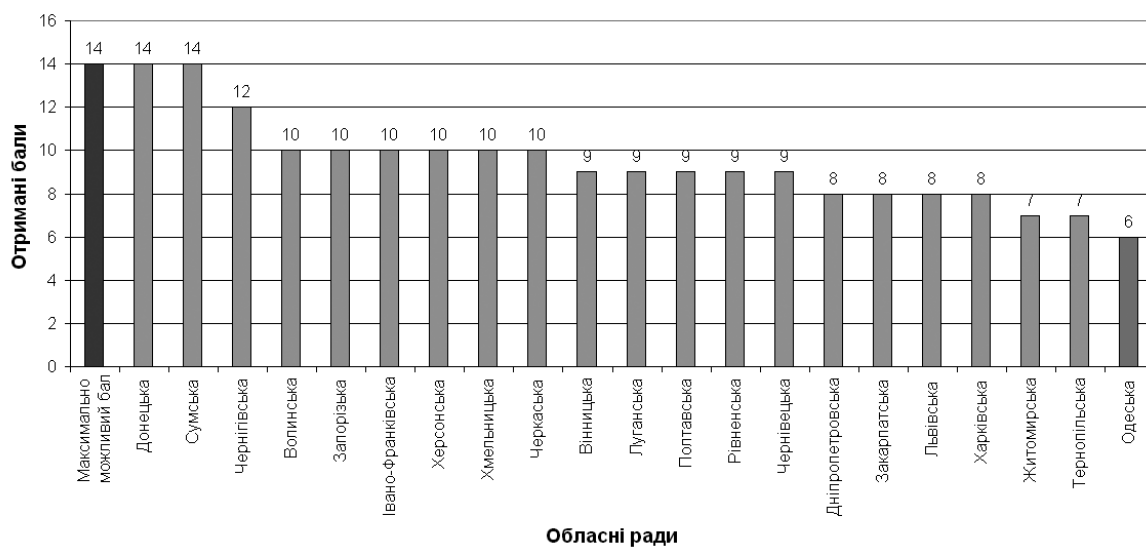
На всіх сайтах, крім сайту **Тернопільської ОР** (на якому зовсім відсутня документація), є можливість скачувати матеріали (хоча більшість сайтів ОР розміщують документи у форматі MS Word). Такі сайти отримали оцінку «*інформація неповна*».

На жаль, на восьми сайтах не передбачено функцію «*Карта сайту*», яка дозволяє користувачеві продивитися його текстову версію. На сайтах з великою кількістю інформації (зі складною структурою: велика кількість розділів та підрозділів) така функція необхідна.

У цілому всі сайти ОР відповідають технічним вимогам.

Загальні оцінки

Наступна діаграма відображає оцінку щодо «**Технічних вимог**».



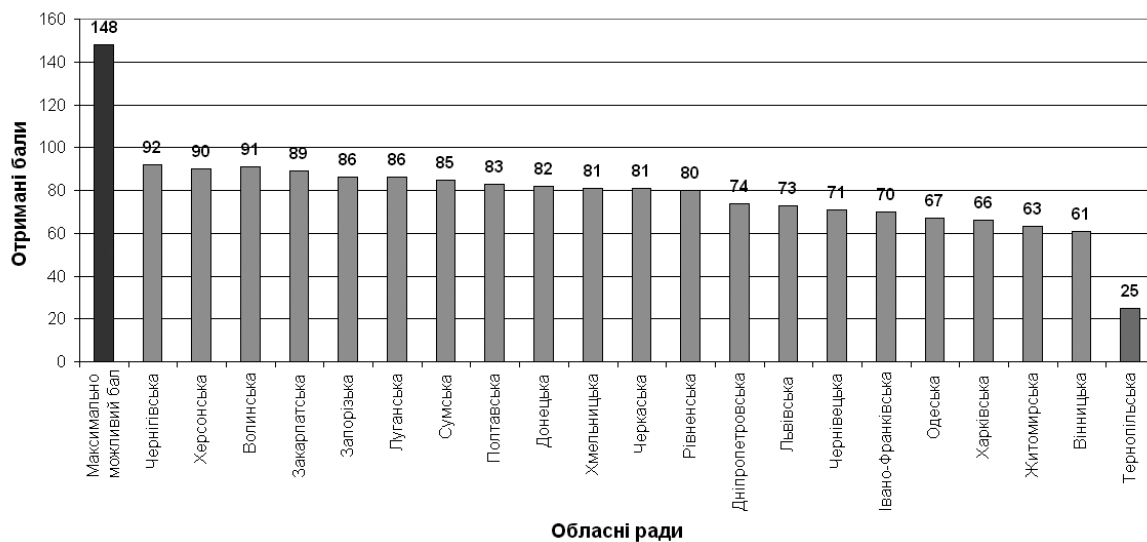
«*Максимально можливий бал*» отримали сайти **Донецької та Сумської ОР**. Найнижчий бал має сайт **Одеської ОР**.

НАЙКРАЩІ САЙТИ ОБЛАСНИХ РАД

Нагадаємо, що в розробленій нами Методиці головний акцент було поставлено на **доступність до інформації, відкритість рішень, інформаційну наповненість, зручність у користуванні та зв'язок органу влади з користувачами** офіційного представництва обласної ради (сайту).

Підсумкові зведені результати

Наступна діаграма відображає інтегральну оцінку, отриману за всіма п'ятьма напрямками моніторингу інтернет-сайтів ОР.



Виходячи з цих результатів, найкращими сайтами ОР є:

- 1) сайт **Чернігівської** обласної ради (92 бали);
- 2) сайт **Волинської** обласної ради (91 бал);
- 3) сайт **Херсонської** обласної ради (90 балів).

Слід зазначити, що сайт **Волинської** ОР після першого циклу моніторингу займав другу позицію з кінця. Після розсилки результатів моніторингу протягом 2008 року на цьому сайті відбулися радикальні зміни. Інформаційна структура була значно розширена, з'явилася низка обов'язкових документів. Позитивні зміни відбулися в розміщенні інформації на головній сторінці, покращилася загальна інформаційна наповненість сайту. Після проведення повторного моніторингу цей сайт потрапив на друге місце.

Порівняльна таблиця результатів моніторингу сайту Волинської ОР на початку та наприкінці року

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА\ НАПРЯМОК ОЦІНКИ	1. Наявність на сайтах обов'язкової загальної інформації	2. Наявність на сайтах обов'язкової документації	3. Наявність на сайтах додаткової інформації	4. Наявність мережевих функцій та ефективність сайту	5. Технічні вимоги до сайту	Інтегральна оцінка
На початку року	7	2	6	4	10	29
Наприкінці року	23	32	18	6	12	91

Сайт Чернігівської обласної ради

Насамперед слід відзначити цікаве технічно-дизайнерське рішення, реалізоване на цьому сайті. Добре продумана структура сайту покращує доступ користувача до інформації та підвищує рівень інформативності сайту. Кожний підрозділ завантажує відповідну інформаційну сторінку, на якій можуть бути додаткові окремі підрозділи (більш детальна інформація). Всі інформаційні сторінки мають корисні іконки: «повернутися на попередню сторінку», «відправити e-mail», «надрукувати», наприкінці – «повернутися на початок сторінки».

Центральна частина головної сторінки, окрім новин, містить перелік «Останні рішення» (назви, посилання на повний текст, посилання на сторінку «всі рішення») та «Єдиний перелік регуляторних актів» (назва, посилання на повний текст, посилання на сторінку «всі регуляторні акти»). Таке розміщення дає користувачеві можливість швидкого та зручного доступу до документів ради та можливість ознайомитися з новими надходженнями.

На головній сторінці також привертають увагу іконки «Електронної приймальні» та «Пошуку». На сторінці «приймальні» є коротке повідомлення про порядок звернення і вказано адресу, за якою можна звернутися з особистими питаннями (вказано і кабінети). Пошукова система, надана компанією **Google**, працює коректно і найкращим чином виконує пошук як новин і документів, так і всіх інших частин сайту. Для порівняння: на деяких сайтах ОР пошукова система охоплює або лише розділ новини, або лише розділ документи.

Лише на цьому сайті, у розділі *«Адміністративно-територіальний устрій»*, розміщено найдетальнішу географічну мапу області. При наведенні курсора відбувається збільшення окремого району і можна роздивитися назви як різних за величиною міст, так і назви сіл та селищ та площу, яку вони займають. Під мапою розміщено достатню кількість статистичної інформації про область, за нею безпосередньо – додаткові підрозділи, які містять інформацію про органи місцевого самоврядування області, депутатський корпус, соціально-економічний розвиток, природу, культуру та традиції, суспільно-політичну ситуацію, видатних діячів області та визначні події.

Кожен район має особисту інформаційну сторінку, на яку можна потрапити із загальної мапи або через посилання окремого розділу, де наведено перелік всіх районів. На сторінці району можна отримати інформацію про місцеве самоврядування району, районну раду, районну державну адміністрацію, галузі економіки району, соціальну сферу, соціально-економічний розвиток, культуру та традиції, туристичний потенціал та засоби масової інформації.

На сайті також можна знайти особисті інформаційні сторінки (картки) голови та заступників обласної ради, де вказано: біографічні довідки, телефони приймалень та графік прийому громадян. Також реалізована єдина інформаційна база на всіх депутатів, в якій кожен депутат має свою окрему сторінку (картку), де окрім кольорової фотокартки, загальної інформації розміщено і дні, години та місце прийому виборців, контактні дані.

Багато розділів сайту присвячено документації, де знайомлять користувача із законодавством у різних напрямках діяльності. Оприлюднені *план закупівель та відповідні звіти, перелік об'єктів комунальної власності та інформація про приватизацію об'єктів комунальної власності, проекти регуляторних актів та рішень, рішення облради, єдиний перелік регуляторних актів та ін.*

На сайті **Чернігівської ОР** зв'язкам із громадськістю приділено особливу увагу. По-перше, передбачено окрему сторінку **«Контактна інформація»**, де вказана адреса ОР, телефон та адреса електронної пошти. По-друге, існує сторінка **«Електронна приймальня»**, яка дає можливість звернутися до керівництва ОР, депутатів або начальників відділів виконавчого апарату окремо. По-третє, на сторінці **«Звернення громадян»** надана вичерпна інформація про *«Як подати письмове звернення до обласної ради»* та оприлюднене **«Графік прийому громадян з особистих питань головою, заступниками голови, керуючим справами виконавчого апарату»**.

У розділі «Зв'язки із громадськістю» також розміщено підрозділ «Нормативно правова база». Це витяг із закону України «Про звернення громадян» та підрозділ «Інформація про стан роботи із зверненнями громадян», яка впорядкована за роками, кварталами, має посилання на додатки, містить річний звіт.

На сайті є і працюючий **Форум**. Із 21 сайту таку електронну послугу забезпечили тільки три сайти ОР.

Висновок

Сайт Чернігівської ОР має логічну, зрозумілу користувачеві, професійно розроблену структуру. Приємні на вигляд головна та інші сторінки наповнені великою кількістю необхідної та вичерпної інформації, з якою дуже зручно працювати. Новини сайту постійно та своєчасно оновлюються. Надана вся необхідна інформація та веб-інструменти для постійного зв'язку громадян (користувачів) із представниками органів влади. Сайт відповідає всім технічним умовам, має велику кількість працюючих мережевих функцій.

Сайт Волинської обласної ради

Перше, що привертає увагу на сайті **Волинської ОР** – це розміщення інформації на головній сторінці. Спочатку розміщено рядок назв головних розділів. При наведенні на них курсором відображаються підрозділи, з яких вони складаються. Нижче розмістили привітання голови ОР. У центрі розташовані окремі поля: «Новини», поряд стовпчик «Анонси» та «Вітання». Зліва присутнє окреме інформаційне поле у вигляді стовпчика, яке містить інформацію: «ЗМІ про нас», «План роботи обласної ради на I півріччя 2009 року!», «Проектна діяльність» з відповідними підрозділами, «Корисні посилання». Головна сторінка не переповнена великою кількістю зайвої інформації.

По-друге сайт має логічну, зрозумілу та зручну структуру розділів та підрозділів, з якими просто та зручно працювати.

Так, розділ «**Про область**» містить вичерпну «**додаткову інформацію**» (відповідні підрозділи: «Загальна інформація», «Символіка», «Історична довідка», «Економіка», «Статистичні відомості» тощо) та деякі обов'язкові документи («Бюджет», «Програма соціально-економічного розвитку»), яка є легкодоступною. Слід звернути увагу, що в цьому розділі розмістили важливу інформацію, якої немає на інших сайтах ОР:

- територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади (прокуратура, різні управління та відділи) із зазначенням їх поштових адрес, прізвища, ім'я та по батькові начальників та заступників;

- перелік закладів культури (історико-культурні заповідники, музеї, філармонії) із зазначенням їх поштових адрес, телефонів, розпорядку роботи;
- ЗМІ Волинської області («Обласні друковані видання», «Районні друковані видання», «Електронні ЗМІ (телебачення, радіо)», «Кореспондентські пункти всеукраїнських ЗМІ на Волині») із зазначенням офіційної назви, прізвища, ім'я та по батькові керівників або редакторів, поштових адрес, телефонів, адрес електронної пошти та адрес їх веб-сайтів.

Розділ «**Структура облради**» відповідно містить підрозділи: «Керівництво», «Колегія», «Депутатський корпус», «Постійні комісії», «Виконавчий апарат», «Координаційна рада». На початку інформаційної сторінки відповідного підрозділу розміщено обов'язкові документи «**Положення про...**». Цікаво реалізовано підрозділ «Депутатський корпус». Під переліком депутатів розміщено поле, у якому при натисканні на прізвище депутата виводяться автобіографічні дані, номер телефону, належність до блоку (особиста картка депутата). Причому користувач бачить одночасно як перелік депутатів, так і особисті дані кожного окремого депутата.

Велику кількість обов'язкової документації розміщено в окремому розділі «**Діяльність ради**»: упорядковані «Рішення ради», «Регламент роботи ради», окремий підрозділ «Регіональні та цільові програми», «Нормативно-правова база» тощо.

Сайт Волинської ОР єдиний зі всіх сайтів, на якому розміщено:

- *«Плани роботи та розклад засідань комісій»;*
- *впорядковані рішення всіх комісій;*
- *звіти комісій про свою роботу.*

Загалом сайти ОР не розміщують інформацію щодо роботи комісій.

Також на цьому сайті розміщено:

- *розпорядження голови ОР, впорядковані за кварталами;*
- *«Регіональні правила забудови Волинської області»;*
- *«Надання в оренду водних об'єктів» (перелік необхідних документів);*
- *«Надання в оренду комунального майна».*

Таку інформацію не розміщують більшість сайтів.

Сайт також містить інформацію про:

- *державні закупівлі (розділ «Діяльність ради»);*
- *перелік об'єктів комунальної власності;*
- *перелік підприємств, установ, організацій із зазначенням прізвища, ім'я по батькові відповідних керівників, а також номери телефонів.*

На сайті **Волинської ОР** передбачено окремий розділ «**Звернення громадян**» на головній сторінці, який містить такі підрозділи:

- *Закон України «Про звернення громадян»;*
- *графік прийому громадян (щоправда, вказані тільки розклад та місце прийомів голови та заступника голови, а розклад прийомів урядових працівників та депутатів – відсутні);*
- *контакти (вказано поштову адресу, телефон, факс, надано перелік контактних осіб);*
- *аналітичні дані про звернення громадян.*

Висновки

Сайт **Волинської ОР** має:

- зручну та логічну структуру розміщення інформації;
- велику кількість грамотно впорядкованої загальної обов'язкової та додаткової інформації;
- достатній, відповідно до вимог Методики моніторингу, перелік обов'язкової документації, яка розміщується в окремих логічних підрозділах, що робить її більш доступною для користувачів;
- велику кількість корисної інформації, якої немає на інших сайтах ОР.

Сайт Херсонської обласної ради

Цей сайт відрізняється від інших розгорнутою структурою та вражаючою інформаційною наповненістю. До того ж розробники сайту використали інструмент, завдяки якому при наведенні курсора на назву розділу на екрані одразу з'являється послідовний список підрозділів (інструмент спливаюче меню). Ця зручна та корисна можливість дозволяє швидко зорієнтуватися у структурі розміщення інформації, не переповнювати головну сторінку зайвим. Із головної сторінки також доступним є інструмент «**Карта сайту**», за допомогою якого можна продивитися окрему текстову версію сайту (без зображень).

На сайті можна знайти таку цікаву інформацію (якій взагалі мало приділяють увагу на сайтах ОР): *галузь охорони здоров'я, стан освітньої галузі, праця та соціальний захист, екологічна ситуація в області, підприємства та установи області, Дайджест Херсонської області, політичні партії в місцевих радах, виборчі списки, міжнародні зв'язки, публікації та багато іншого.*

Особливу увагу приділили на сайті Херсонської ОР розміщенню різної документації та її структурно-практичній реалізації на веб-порталі. Із головної сторінки користувач може використати розділ «**Законодавство України**» і

потрапити на сторінку переліку відповідних документів. Кожен документ завантажується у окреме вікно, що дозволяє тимчасово «згорнути» його і швидко повертатися до кожного завантаженого таким чином необхідного документа. Деякі посилання завантажують сайт «Верховної ради України» з обраним документом. Передбачено окремі розділи:

- **«Нормативно-правова база обласної ради»**, який містить велику кількість відповідних документів;
- **«Документи обласної ради»** який складається з підрозділів:
 - *Рішення сесій обласної ради* (впорядковано V, IV скликання);
 - *Розпорядження голови обласної ради* (впорядковано окремо за 2007–2008 роки. та 2009 р., на більшості сайтів таку інформацію зовсім не розміщують);
 - *Бюджет Херсонської області* (впорядковано окремо по роках 2006, 2007, 2008);
 - *Регламент Херсонської ОР п'ятого скликання* (окремий підрозділ);
 - *Ставки місцевих податків* (таку інформацію можна знайти тільки на декількох сайтах ОР, вона майже не оприлюднюється).
- **«Регіональні цільові програми»**, який включає деякі обов'язкові документи та окремий основний розділ *«Бюджет на поточний рік»*;
- **«Рішення місцевих рад»**.

Чимало документації, якої немає на інших сайтах, можна знайти й у розділі **«Корисна інформація»**.

На більшості інших сайтів ОР однією з головних проблем є пошук обов'язкової документації. Часто обов'язкові документи (зазначені в Методиці моніторингу) розміщують у переліку рішень ОР, а відсутність чи некоректна робота пошукової системи зводить пошук необхідної інформації нанівець. На цьому сайті це вирішують впровадженням необхідних розділів та чіткої логічної впорядкованості, що спрощує пошук і зберігає час на особисті потреби. Наявність коректно працюючої пошукової системи допомагає швидко отримати необхідну інформацію.

Окремо варто сказати про розділи **«Довідник»**, який складається з окремих підрозділів: *«Посадові особи ради»*, де можна знайти перелік керівництва та працівників виконавчого апарату, їх телефони, та *«Державні та комунальні установи»*, який містить широкий та впорядкований перелік підрозділів:

- *Архітектура*;
- *Економіка*;
- *Житлово-комунальне господарство*;

- Закриті акціонерні товариства;
- Інші;
- Культура та мистецтво;
- Курорти та туризм;
- Майнові комплекси спільної власності територіальних громад області;
- Народна освіта;
- Охорона здоров'я;
- Переробна промисловість;
- Сільське господарство;
- Соціальне забезпечення;
- Торгівля;
- Транспорт;
- Фізична культура;
- Цивільний захист населення,

у кожному з яких можна знайти у вигляді таблиць назви об'єктів, їх адреси, телефони, прізвища, ім'я та по батькові керівників відповідних підприємств. Таку повну та зручно впорядковану інформацію вдається знайти не на багатьох сайтах.

У розділі **«Громадська приймальня»** із впорядкованими підрозділами: *Голова облради, Голови рад області, Депутати облради, Заступник голови облради, Міські голови* вказано всі відповідні адреси та телефони.

Ще слід звернути увагу на величезну кількість корисних посилань, розміщених на цьому сайті. Один з основних розділів **«Інтернет -ресурси Херсонської області»** містить перелік посилань, які будуть корисні кожному користувачеві:

- Херсонська обласна державна адміністрація;
- Херсонська міська рада;
- Реєстраційна палата м. Херсона;
- Херсонський інформаційний портал;
- Херсонський міський транспорт;
- Херсонський міський залізничний вокзал;
- Херсонська обласна бібліотека для дітей;
- Херсонський міський палац дітей та юнацтва ім. Субботи;
- Херсонський віртуальний університет;
- Херсонська філія ВАТ «Укртелеком»;
- Сервер нерухомості м. Херсона;
- Херсонщина спілкується зі світом;
- Херсон ювілейний;

- Херсонський регіональний інформаційний портал «АртКавун»;
- Центр соціального партнерства;
- Політична Херсонщина;
- Херсонський прес-клуб реформ;
- Міжнародна громадська організація «Земляцтво Херсонщини»;
- Херсонское информационное агентство новостей «Площадь Свободы».

А підрозділ «Корисні посилання» розділу «Довідник» містить посилання на інтернет-ресурси:

- Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- Конституційний Суд України;
- Верховний Суд України;
- Вищий Господарський Суд України;
- Генеральна Прокуратура України;
- Вища рада юстиції України;
- Національний банк України;
- Рада національної безпеки та оборони України;
- Центральна виборча комісія України.

і посилання на інші інтернет-сайти обласних рад.

Висновок

Сайт Херсонської ОР має:

- надзвичайно потужну інформаційну наповненість (велика кількість інформації дійсно корисна та необхідна багатьом користувачам);
- професійно реалізовану на практиці власну структуру, яка є логічною, зрозумілою та грамотно впорядкованою;
- необхідні можливості та інформацію для взаємодії користувача з органами місцевої влади.

Також приділено особливу увагу розміщенню та оприлюдненню законодавчих документів та документів обласної ради, що дозволяє зручно і швидко шукати їх та працювати з ними. Сайт відповідає основним технічним вимогам.

До висновків, викладених за основними напрямками моніторингу та аналізу стану сайтів обласних рад, слід додати ще одну важливу рекомендацію: прийшов час усім органам місцевого самоврядування розміщувати на своїх сайтах паспорти ресурсного потенціалу територіальних громад та паспорти ресурсного потенціалу адміністративно-територіальних одиниць. Методику та досвід формування таких паспортів в Україні напрацьовано.

Таблиця 1 Наявність на сайтах обласних рад обов'язкової загальної інформації

ОБОВ'ЯЗКОВА ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ / ОБЛАСНА РАДА		Вінницька	Волинська	Львівська	Житомирська	Закарпатська	Івано-Франківська	Луганська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька		
1	Офіційна назва, місце розташування, адреса для листування та телефон, адреса електронної пошти (зворотний зв'язок)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1	2		
2	Особисті дані (автобіографія) голови ради та заступників голови	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	
3	Список депутатів, їх автобіографії, адреси приймалень, розклад прийомів, адреси для листування	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	
4	Назви та склад постійних та інших комісій	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
5	Назви та склад депутатських фракцій та груп	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
6	Склад президії (колегії), адреса для листування та телефони	2	2	2	1	0	2	2	2	0	1	0	1	1	-	1	1	1	2	0	2	
7	Структура та склад виконавчого апарату (секретаріату) ради, адреса для листування та телефони	2	2	2	2	2	2	2	0	1	2	2	1	-	0	2	1	1	1	1	2	
8	Особисті дані керівництва виконавчого апарату	1	0	1	2	0	2	1	2	0	0	0	0	-	0	2	0	0	0	0	1	
9	Відомості про районні, міські, селищні та сільські ради, їх місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів	1	2	2	0	1	-	1	0	1	2	1	2	1	1	2	2	1	0	1	1	
10	Перелік державних та комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, які розміщені на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показники діяльності	1	1	1	1	1	2	0	1	0	1	2	0	1	0	1	2	1	1	0	1	
11	Відомості про установи і заклади соціальної сфери (будинки престарілих, дитячі інтернати та ін.) із зазначенням адреси, номерів телефонів, розпорядку роботи, показники діяльності (звіти)	1	0	1	0	0	2	0	1	0	1	2	0	2	0	0	2	1	1	0	1	
12	Порядок реєстрації, ліцензування окремих видів діяльності у відповідній сфері, зразки документів та інших матеріалів, необхідних для реєстрації та отримання відповідної ліцензії (розрахункові рахунки для внесення платежів, розмір цих платежів тощо)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	Показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат	0	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2	
14	Показники розрахунків за енергоносіями та житлово-комунальні послуги різних груп платників	0	2	1	0	2	1	1	2	0	2	1	2	0	0	0	1	1	2	0	0	
15	Відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня	0	1	1	0	1	2	1	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	
16	Відомості про проведення закупівлі товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти	2	2	2	2	2	1	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	
РАЗОМ:		20	23	24	19	14	22	24	19	18	13	19	21	16	18	10	13	23	18	19	14	22

Таблиця 2 Наявність на сайтах обласних рад обов'язкової документації

ОБОВ'ЯЗКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ / ОБЛАСНА РАДА		Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Львівська	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька	
1	Регламент роботи ради	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	План роботи ради	0	2	0	2	1	2	2	0	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2
3	Правила забудови та благоустрою населених пунктів області	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
4	Схеми планування території області	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Бюджет на поточний рік	0	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	Звіт про виконання бюджету за минулий рік	0	0	1	2	1	2	1	0	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
7	Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року	0	0	1	2	1	2	1	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
8	Програма соціально-економічного розвитку	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Звіт про виконання програми соціально-економічного розвитку за минулий рік	0	2	2	2	1	0	1	0	1	2	1	2	0	0	0	1	2	0	0	2	2
10	Регіональні програми	0	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	Щорічні звіти про виконання регіональних програм	0	0	2	0	1	2	1	2	0	1	0	2	0	0	0	0	2	0	0	2	0
12	Державні програми в частинах, що стосуються території	0	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
13	Щорічні звіти про виконання державних програм	0	0	2	0	1	2	1	2	0	1	0	2	0	0	0	0	2	0	0	2	0
14	Базове законодавство щодо повноважень ради	2	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	2	2	2	2	2	0	0
15	Положення про постійні та інші комісії ради	2	2	0	2	2	2	0	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
16	Положення про виконавчий апарат ради	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	2
17	Розклад засідань ради	2	0	0	0	0	0	0	-	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Проекти порядку денного сесій	0	0	0	0	1	2	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0
19	Затверджений порядок денний сесій ради	0	2	0	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
20	Протоколи засідань ради	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Стенограми засідань ради	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Проекти рішень ради, оприлюднені відповідно до регламенту	0	0	0	2	0	0	0	-	2	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
23	Рішення ради, дозволи на використання природних ресурсів, створення об'єктів природно-заповідного фонду та інших об'єктів, що охороняються	0	2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
24	Плани роботи та розклад засідань комісій	1	2	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1
25	Порядок денний засідань комісій	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Протоколи засідань комісій	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Рішення комісій	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Звіти комісій про свою роботу	0	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
29	Звіти депутатів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Депутатські запити	0	2	0	0	0	2	2	-	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
31	Оголошення про земельні аукціони та конкурси	1	0	0	0	0	1	2	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
32	Результати земельних аукціонів та конкурсів	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	0
РАЗОМ:		10	32	20	27	21	33	28	20	29	28	27	24	33	21	1	26	29	30	23	24	25

Таблиця 3 Наявність на сайтах обласних рад додаткової інформації

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ / ОБЛАСНА РАДА		Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Львівська	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Львівська	Луганська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька
		14	18	16	16	15	21	17	16	22	16	13	20	20	21	4	13	20	18	21	19	22
1	Сучасна територія та історія регіону, адміністративно-територіальний устрій, мапа	2	1	2	1	2	1	2	2	0	0	2	2	2	2	0	1	1	2	2	2	2
2	Загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у регіоні, вільні економічні зони, розвиток туризму	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2
3	Відомості про розвиток науки і освіти (перелік навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва, посилення на інші інтернет-ресурси)	1	0	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	0	0	2	1	1	2	2
4	Статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо	1	2	1	2	0	1	2	1	2	1	1	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2
5	Символіка, пам'ятні дати, святі міста регіону	2	1	0	0	0	2	1	2	1	2	1	0	2	2	2	0	1	1	0	2	2
6	Інтернет-приймальня звернень та запитань громадян	2	2	2	2	1	2	0	0	2	2	0	2	2	2	0	2	2	0	2	-	2
7	Територіальна виборча комісія (місцезнаходження, склад, адреса)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
8	Відомості про місцезнаходження місцевих органів державної влади, їх управління, відділів та інших структурних підрозділів міністерств і відомств, державних підприємств – поштової адреси та телефони, адреси електронної пошти та веб-сайтів	1	0	0	2	2	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0
9	Відомості про ЗМІ, засновані обласною радою (назви, адреси, веб-сайти)	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2
10	Офіційна хроніка та новини щодо діяльності органів влади	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	Офіційні повідомлення (заяви), прес-релізи, анонси подій	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	Повідомлення (оголошення, рішення) про продаж, передачу в оренду, концесію, під заставу об'єктів комунальної власності	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2
13	Повідомлення (рішення) про розподіл коштів (дотацій, субвенцій) з державного бюджету між районами, містами, селищами, селами області	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2
РАЗОМ:		14	18	16	16	15	21	17	16	22	16	13	20	20	21	4	13	20	18	21	19	22

Таблиця 4 Наявність мережевих функцій та ефективність сайту

МЕРЕЖЕВІ ФУНКЦІЇ / ОБЛАСНА РАДА		Вінницька	Волинська	Львівська	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Луганська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька
		1	Пошук документів ради, постійних комісій, розпоряджень голови	0	0	1	0	0	2	1	1	1	0	2	1	2	1	1	2	0	1
2	Діюча електронна адреса	2	0	0	2	2	0	2	2	2	1	2	0	2	2	0	0	2	2	2	2
3	Електронна приймальня запитань громадян	2	2	2	1	2	0	0	2	2	0	2	0	2	0	2	2	0	2	2	2
4	Зв'язки із сайтами центральних органів влади	2	2	2	2	2	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2	2	2	2	2	0
5	Визначити повноту представлення рішень ради, комісій та розпоряджень голови на сайті	0	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	2	1	1	1	1
6	Визначити, чи проходять веб-конференції представників влади із громадянами	2	0	-	-	-	-	0	2	0	-	-	-	2	-	-	-	-	0	0	2
РАЗОМ:		8	6	10	6	5	7	5	8	8	2	9	2	11	3	6	8	5	8	5	11

Таблиця 5 Технічні вимоги до сайту

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ / ОБЛАСНА РАДА		Вінницька	Волинська	Львівська	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Луганська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька	
		1	Сайт має обов'язково бути сумісним з розповсюдженим програмним забезпеченням (Internet Explorer 6.0)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Окремі сторінки сайту мають бути невеликими за обсягом для можливості перегляду інформації при повільному інтернет-з'єднанні (це може бути окрема текстова версія сайту, без зображень, доступна з головної сторінки)	2	2	1	2	1	2	2	2	2	1	0	2	2	1	1	2	2	2	2	1	
3	Матеріали мають бути доступні для скачування, їх бажано розміщувати на сайті у форматі який не потребує встановлення ліцензійного програмного забезпечення, наприклад PDF (якщо взяти формат MS Word, то це ліцензійне ПЗ, а PDF можна переглядати за допомогою безкоштовного Acrobat Reader). Можливий ще формат RTF – переглядається за допомогою вбудованих засобів системи	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	0	1	2	2	2	2	2	
4	Структурно сайт має бути впорядкованим за логічними принципами: як, звідки і куди можна потрапити під час перегляду	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
5	Інтерфейс має бути інтуїтивно зрозумілим для користувачів, не дуже обізнаним з комп'ютерними програмами	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
6	Якщо існує конференція (форум), сайт має модернізуватися щодня для виявлення та знищення заборонених на форумах висловлювань (нецензурна лексика тощо)	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	2	-	-	-	-	0	-	2	
7	На форумі (конференції) має бути розділ із правилами форуму	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	2	-	-	-	-	0	-	0	
РАЗОМ:		9	10	8	14	7	8	10	9	8	6	9	9	14	7	8	10	10	10	10	9	12

Таблиця 6 Загальні зведені результати за всіма таблицями

ЗАГАЛЬНІ БАЛИ / ОБЛАСНА РАДА																						
	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Івано-Франківська	Луганська	Львівська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	
За табл. 1 «Наявність загальної обов'язкової інформації»	20	23	24	19	14	22	24	19	18	13	19	21	16	18	10	13	23	18	19	14	22	
За табл. 2 «Наявність обов'язкової документації»	10	32	20	27	21	33	28	20	29	28	27	24	33	21	1	26	29	30	23	24	25	
За табл. 3 «Наявність додаткової інформації»	14	18	16	16	15	21	17	16	22	16	13	20	20	21	4	13	20	18	21	19	22	
За табл. 4 «Наявність мережевих функцій та ефективність сайту»	8	6	6	10	6	5	7	5	8	8	2	9	2	11	3	6	8	5	8	5	11	
За табл. 5 «Технічні вимоги»	9	12	8	10	7	8	10	10	9	8	6	9	9	14	7	8	10	10	10	9	12	
Загальний показник	61	91	74	82	63	89	86	70	86	73	67	83	80	85	25	66	90	81	81	71	92	

Таблиця 7 Адреси офіційних сайтів обласних рад

№	Обласна рада	Адреса сайту
1	Вінницька ОР	www.vinrada.gov.ua
2	Волинська ОР	http://volynrada.gov.ua/
3	Дніпропетровська ОР	http://oblrada.dp.ua
4	Донецька ОР	http://sovet.donbass.com/
5	Житомирська ОР	http://www.oblrada.zhitomir.ua
6	Закарпатська ОР	www.zakarpal-rada.gov.ua
7	Запорізька ОР	www.rada.zp.ua
8	Івано-Франківська ОР	www.orada.if.ua
9	Київська обласна державна адміністрація (сторінка Київської ОР на сайті ОДА), особистого офіційного сайту не існує	http://www.kyiv-obl.gov.ua/viewpage.php?t=9&p=152
10	Кіровоградська обласна державна адміністрація (сторінка Кіровоградської ОР на сайті ОДА), особистого офіційного сайту не існує	http://www.kr-admin.gov.ua/index.php?q=Rada/Ua/main.html
11	Луганська ОР	http://oblrada.lg.ua/
12	Львівська ОР	www.oblrada.lviv.ua
13	Миколаївська ОР	НЕ ІСНУЄ
14	Одеська ОР	http://oblrada.odessa.gov.ua
15	Полтавська ОР	www.oblrada.pl.ua
16	Рівненська ОР	http://oblrada.rv.ua/
17	Сумська ОР	www.oblrada.sumy.ua
18	Тернопільська ОР	www.obl-rada.te.ua
19	Харківська ОР	http://www.oblrada.kharkov.ua/ukr/
20	Херсонська ОР	http://oblrada.ks.ua
21	Хмельницька ОР	www.oblrada.km.ua
22	Черкаська ОР	www.oblrada.ck.ua
23	Чернівецька ОР	www.oblrada.cv.ua
24	Чернігівська ОР	www.chernihiv-oblrada.gov.ua

ЗМІСТ

МЕТОДИКА МОНІТОРИНГУ ІНТЕРНЕТ-САЙТІВ ОБЛАСНИХ РАД	3
РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІДКРИТОСТІ САЙТІВ ОБЛАСНИХ РАД	8
1. Наявність на сайтах обласних рад обов'язкової загальної інформації .	8
<i>Інформаційні блоки обов'язкової інформації загального характеру, які розміщують на сайтах ОР</i>	8
<i>Інформаційні блоки на сайтах ОР, яким майже не приділяють уваги</i> .	10
<i>Загальні оцінки</i>	11
<i>Висновки та рекомендації</i>	12
2. Наявність на сайтах обов'язкової документації	13
<i>Місце документації (рішення органів місцевого самоврядування, постійних комісій тощо) на сайтах ОР</i>	13
<i>Наявна документація на сайтах ОР</i>	14
<i>Відсутня інформація та документи</i>	16
<i>Загальні оцінки</i>	20
<i>Висновки</i>	20
3. Наявність на сайтах додаткової інформації	21
<i>Наявні інформаційні блоки додаткової інформації на сайтах ОР</i>	21
<i>Інформаційні блоки на сайтах ОР, яким не приділяють уваги</i>	24
<i>Загальні оцінки</i>	25
<i>Висновки</i>	25
4. Наявність мережевих функцій та ефективність сайтів	25
<i>Загальні оцінки</i>	27
<i>Висновки</i>	27
5. Технічні вимоги до сайту	27
<i>Загальні оцінки</i>	28
НАЙКРАЩІ САЙТИ ОБЛАСНИХ РАД	29
<i>Підсумкові зведені результати</i>	29
<i>Сайт Чернігівської обласної ради</i>	30
<i>Сайт Волинської обласної ради</i>	32
<i>Сайт Херсонської обласної ради</i>	34
ДОДАТКИ	38

інформаційно-аналітичне видання

***Інформаційна відкритість
сайтів обласних рад***

Упорядник:

Корчинський Сергій Михайлович

Підписано до друку з оригінал-макету 19.08.2009 р.,
Формат 60x84/8 Гарнітура NewtonСТТ Папір офсетний,
Ум. друк. арк. 5.12 Наклад 150 прим.